

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 5C/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201089
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Kyseľová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5819201089.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Gabrielou Kyseľovou, v právnej veci žalobcov: 1/ R.. I. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, XXX XX B., 2/ R.. F. Q., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. E. XXX/XX, XXX XX V., 3/ J.. D. K., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, P.-Y., žalobcovia 1/ - 3/ právne zastúpení: JUDr. Miroslav Bachynec, advokát so sídlom 027 42 Podbiel 177, IČO: 36 135 101, proti žalovaným: 1/ Z. D., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XX, 2/ S.. L. R., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X/X, XXX XX Q., žalovaní 1/ - 2/ právne zastúpení: Mgr. Michal Krákorník, advokát so sídlom Štiavnická 2018/7, 034 01 Ružomberok, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že žalobca 1/ R.. I. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, r.č.: XXXXXX/XXX, bytom XXX XX B., L. XXX, 2/ R.. F. Q., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, r. č.: XXXXXX/XXX, bytom XXX XX V., V. E. XXX/XX, 3/ J.. D. K., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, r.č.: G./XXXX, bytom P.-Y., N. XX, sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku evidovaného na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu, zobrazeného ako E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², každý v podiele X/XX -účasti k celku a podielovými spoluvlastníkmi pozemku evidovaného na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu, zobrazený ako E KN parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², každý v podiele X/XX -účasti k celku.

II. Súd žalobu voči žalovanému 2/ z a m i e t a.

III. Žalobcom 1/ až 3/ sa proti žalovanému 1/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalovanému 2/ sa proti žalobcom 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

V. Štátu sa proti žalovanému 1/ priznáva nárok na náhradu trov štátu v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 25.6.2019 sa žalobcovia 1/ a 3/ domáhajú určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi, pozemku evidovaného na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu, zobrazeného ako E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², každý v podiele X/XX-in a podielovými spoluvlastníkmi pozemku evidovaného na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu, zobrazený ako E KN parc. č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², každý v podiele X/XX-in účasti k celku.

2. Žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností - pozemku parc. č. E KN č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría vo výmere XXX m² na LV č. XXXX k.ú. Q. v X/X-inách účasti, pozemku E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², pozemku parc. č. E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², zapísaných na LV č. XXXX k.ú. Q., každý v podiele X/XX-in účasti. Okrem toho žalobca 1/ a žalovaný 1/ sú zapísaní ako duplicitní spoluvlastníci, každý v podiele X/X-in účasti. Žalovaný 1/ mal podľa zápisov na listoch vlastníctva, svoje vlastníctvo k spoluvlastníckeho podielu nadobudnúť kúpnyimi zmluvami, na základe ktorých bol povolený vklad vlastníckeho práva pod V 121/02 zo dňa 6.9.2002 a V 248/02 zo dňa 28.3.2003. Vychádzajúc zo spätnej identifikácie parciel je zrejmé, že pozemok zobrazený ako E KN parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², zapísaná na LV č. XXXX k.ú. Q., po zápise ZRPS bola vytvorená z pk parc. č. XXXX, pôvodne zapísanej v pkn prot. č. XXX k.ú. Q., pozemok E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m² a pozemok parc. č. E KN XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², zapísané na LV č. XXXX k.ú. Q., po zápise ZRPS, boli vytvorené z pk parc. č. XXXX v pkn prot. č. XXX k.ú. Q.. Duplicita vlastníctva žalobcu 1/ a žalovaného 1/ mala nastať omylom pri zápise Osvedčenia o dedičstve vydaného notárom JUDr. Vladimírom Šťastným, po poručiťelke a matke žalobcov D. Y., rod. J. sp. zn. 1D/457/2003, Dnot 238/2003, ktorý zápis bol zaznamenaný na list vlastníctva č. XXXX pre obec a k.ú. Q. pod Z 1154/2005 z podielu poručiťelky v X/X-ine, v prospech dedičov - žalobcov, pre každého v podiele X/XX-ina účasti. Pri zápise tohto osvedčenia nehnuteľnosti pôvodne evidované na podiel poručiťelky o veľkosti X/X-in účasti na LV č. XXX k.ú. Q., ešte s odkazom na pk prot. č. XXX pod A I, r.č. X,XX-XX, parc. č. XXXX, dom, dvor, záhrada, roľa, lúka bez výmery, však neboli zapísané na právnych nástupcoch poručiťelky, ktorými sú žalobcovia 1/ až 3/, pre každého v podiele X/XX-in účasti k celku.

3. Do katastra nehnuteľností bola zapísaná darovacia zmluva uzavretá 18.1.1980, registrovaná pod RI 208/80 (bývalým) Štátnym notárstvom Dolný Kubín, na základe ktorej nadobudla vlastníctvo matka žalobcov 1/ až 3/ D. Y., rod. J. v podiele X/X-in účasti, a ktorá už v tom čase bola (spolu) vlastníčkou nehnuteľností v X/X-ine účasti. Z obsahu darovacej zmluvy vyplýva, že prevodcovia (darcovia) R. R., D. D., R. J., Z. J., ktorí darovali spoluvlastníckeho podiely právnej predchodkyňi žalobcov - ich matke D. Y., rod. J., už nemohli platne prevádzať svoje podiely na iného - žalovaného 1/, ktorý je tiež evidovaný ako duplicitný spoluvlastník, lebo v čase uzatvorenia kúpnych zmlúv, na základe ktorých sa žalovaný 1/ stal duplicitným spoluvlastníkom, neboli už podielovými spoluvlastníkmi v zmysle zásady „nikto nemôže na druhého previesť viac práv, než sám má“. Originálnymi nadobúdateľmi nehnuteľností na základe Osvedčenia o dedičstve po poručiťelke D. Y. sa stali žalobcovia, každý v podiele X/XX-in účasti. Ich právny predchodca nadobudol sporné nehnuteľnosti originálnym spôsobom - darovaním, ktoré potom titulom dedičstva prešlo na žalobcov 1/ až 3/. Žalovaný 1/ nadobudol vlastníctvo na základe neplatných právnych úkonov - kúpnych zmlúv (ich posúdenie žiadal vyriešiť prejudiciálne), na základe ktorých bol povolený vklad vlastníctva pod V 121/02 dňa 6.9.2002 a pod V 248/02 dňa 28.3.2003. V záujme odstránenia duplicity vlastníctva žiadali, aby súd žalobe vyhovel, keď zároveň duplicitou vlastníctva odôvodňovali aj naliehavý právny záujem na žiadanom určení aj s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo 163/2005.

4. Uznesením zo dňa 19.05.2020, č.k. 5C/39/2020-81 súd pripustil, aby do konania na stane žalovaného 2/ vstúpil ako ďalší subjekt - žalovaný 2/ L. R., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X/X, XXX XX Q..

5. Žalovaný 1/ nesúhlasil so žalobou poukazujúc na to, že je dobromyseľným nadobúdateľom sporných nehnuteľností, nadobudol ich na základe platných právnych úkonov, ktoré boli zo strany katastrálneho úradu podrobené povoľovaciemu konaniu. Prevodcovia v čase uskutočnenia právnych úkonov boli evidovaní ako podieloví spoluvlastníci, ich vlastnícke právo nebolo ničím a nikým spochybňované, nestalo sa tak ani v procese schvaľovania ROEP v obci Q.. O dobromyseľnosti svedčí aj to, že žalovaný 1/ bol platiteľom dane z nehnuteľnosti, v osvedčení o dedičstve po matke žalobcov absentuje ich bližšia identifikácia. Poukázal na prehlásenie R. R., rod. J., bytom B. v konaní sp. zn. 1C/34/2017, z ktorého je zrejmé, že podľa zmluvných strán (darcov) darovacej zmluvy, od ktorej odvodzujú žalobcovia vlastnícke právo ich právnej predchodkyne, nebolo ich vôľou prevádzať vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam, ale výlučne k rodinnému domu súp. č. XXX a jeho bezprostrednému okoliu, t.j. k pozemkom C KN parc. č. XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcov o neplatnosti právnych úkonov, resp. nemožnosti žalovaného 1/ nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam poukázal na ustálenú judikatúru v zmysle ktorej dobromyseľnému nadobúdateľovi vlastníckeho práva musí byť v materiálnom právnom štáte poskytnutá súdna ochrana aj pred pôvodným (skutočným) vlastníkom

(uznesenie NS SR 6Cdo 71/2011 z 27.2.2013, nález ÚS SR 165/2011 z 11.5.2011, nález ÚS ČR II ÚS 77/2000), poukázal aj na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré poskytli súdnu ochranu dobromyseľnému nadobúdateľovi vlastníckeho práva, ktorý konal v dobrej viere, že sú vlastníckmi pozemkov, preto by nemali byť postihovaný za pochybenie správnych orgánov. A v poslednom rade poukázal na nález ústavného súdu I. ÚS 549/2015 z 16.3.2016, ktorý ma v danej veci mimoriadny význam a je v súlade s vyššou ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Českej republiky, a ktorý zaujal postoj v riešení otázky „nemo plus iuris“. Ten na rovnakú úroveň postavil vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva na základe jeho dobrej viery s tým, že pokiaľ nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv, treba prihliadať na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko má niesť nedbalý vlastníck než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníckovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní. V neposlednom rade poukázal aj na nález ÚS ČR III. ÚS 247/14, v ktorom zhrnul svoju doterajšiu judikatúru s jasným záverom o originárnom spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva dobromyseľným nadobúdateľom, ktorému treba poskytnúť ústavnoprávnu ochranu, ak odvodzoval svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľnosti od právneho úkonu, ktorý by bol neskôr posúdený hoci aj absolútne neplatným. Nevyhnutným predpokladom pre tento originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva je dobrá viera nadobúdateľa, ktorú si všeobecné súdy povinné dôsledne posúdiť s ohľadom na individuálne okolnosti každého prípadu. Potom už zistenie, že osoba bola v dobrej viere, zakladá poskytnutie súdnej ochrany jej vlastníckemu právu. Tieto právne závery potvrdzuje aj ÚS SR, konzistentne potvrdzuje aj vo svojich nasledujúcich rozhodnutiach v obdobných právnych veciach (I. ÚS 151/2016, I. ÚS 460/2017, I. ÚS 92/2018).

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, vykonal výsluch svedkov B. Q., F. Y., B. Y., L. Y., T. Y., L. Q., R.. D. P., J. D., R. R., R.. Y. R., oboznámil sa s obsahom listín tvoriacich súčasť spisu, s pripojením spisu 1C/34/2017, RI 1631/91, RI 208/80, vykonal obhliadku na mieste samom a zistil, že žaloba je dôvodná.

7. Žalobca vo výpovedi potvrdil, že ide o rodinný dom a pozemky v okolí, ktoré darovali ešte jeho matke jej súrodenci a oni ich zdedili, rodinný dom niekoľko krát prestaval, užíva ho, a preto nemohol vedieť, že žalovaný tieto nehnuteľnosti kúpil. Žalovaný 1/ mu dokonca pomáhal (brigádoval) pri prestavbe nehnuteľnosti. Je to rodinný dom, kde sa narodil a bývala ešte jeho matka, po celý čas dom udržiaval, prestavoval ho na dvakrát, hoci vtedy dosť peňazí nemal, pričom zo strany žalovaného 1/ (a ani ostatných bratrancov) nebol upozornený na to, že by tak nemal robiť. Žalovaný 1/ a aj jeho brat J. mu dokonca pomáhali a to aj vtedy, keď išiel ohradiť pozemky. Musel ich vyklčovať od zarastenej trávy, suchárov, konárov, malinčia, náletových drevín. Počas celej doby ho nikto neprišiel upozorniť, že túto nehnuteľnosť kúpil. Platí aj domovú daň. Žalovaný 1/ pozemky neužíval, neobrábal, pretože sú situované v kopci, nie je tam pôda na obrábanie, dokonca, keď žila babička sa tam pozemky neobrábali, iba sa tam pásli kravy.

8. Zhodne ako žalobca 1/ vypovedali aj žalobkyne 2/ a 3/ v tom, že ide o dom ich neb. babky Q. J. a bratovi - žalobcovi 1/ povedali, aby to dal do poriadku, okolo domu, nad a pod domom mala babka trávnatý porast, pásli sa tam srnky, dolu boli vysadené ovocné stromy, vedľa mala úžitkovú záhradu. Nehnuteľnosti začali užívať hlavne vtedy, keď ju žalobca 1/ zrekonštruoval, dovtedy to bol zanedbaný a zarastený pozemok, Žalovaného 1/ na nehnuteľnostiach nikdy nevidela a ani nikoho z rodiny. Vedela, že mama darovala nehnuteľnosti žalobcovi 1/ - jej bratovi. Žalobkyňa 2/ potvrdila právnu chronológiu nadobudania sporných nehnuteľností ešte ich právnu predchodkyňou - matkou, ktorej nehnuteľnosti darovali ešte jej súrodenci v roku 1980, keď zmluva bola registrovaná pod RI 208/80, následne v roku 1991 matka darovala svoj podiel bratovi - žalobcovi 1/, ktorý nehnuteľnosť rekonštruoval, vedeli o tom všetci, aj rodina žalovaného 1/, pretože všetko náradie, pracovné stroje a veci si žalobca 1/ odkladal práve u jeho rodiny. Krátko pred smrťou jej matky (10.10.2003) jej táto mala oznámiť, že bola pozrieť tetku D. (matku žalovaného 1/) a nikto sa ničím nezmiel o tom, že by sporné nehnuteľnosti vlastníel niekto iný ako ich rodina. Aj sestra žalovaného 1/ bola ich matku navštíviť u žalobcu 1/, kde posledné 4 roky pred smrťou bývala, no nezmielila sa o spornom vlastníctve. Žalobca 1/ do nehnuteľností nesmierne veľa investoval, vybudoval prístupovú cestu, vykonal úpravy, keď za tým účelom ich tam viac krát zobral, aby ukázal, čo na nich vykonal. Na Oravu chodí 2 x do roka a mala vedomosť o tom, že brat - žalovaný 1/ sa stará o nehnuteľnosti. Ak aj na sporné nehnuteľnosti nechodila každý deň, neznamená to, že by ju

niekto mal zbaviť vlastníctva. Okrem toho uviedla, že nie je zrejmé, ako žalovaný 1/ nadobudol kúpnyimi zmluvami sporné nehnuteľností a bol pôvodne na liste vlastníctva vedený ako výlučný vlastník, hoci zápis svedčil predtým ich matke. Žalovaný 1/ nepovedal nič o tom, že sa stal duplicitným vlastníkom.

9. Žalovaný 1/ sa naopak bránil tým, že vlastníctvo k sporných nehnuteľnostiam nadobudol dobromyseľne, vychádzal z vtedy platných údajov v katastri nehnuteľností a kúpnyimi zmluvami potvrdil len užívací stav, keďže pozemky užíval a to minimálne po dobu 10 rokov, je jediným daňovníkom a platí dane, cíti sa byť vlastníkom pozemkov. O roku 1990, kedy začal na pozemkoch hospodáriť, užíva svoje pozemky, podiel v rozsahu X/X-ín. V čase, keď nadobudol pozemky žalobcovi 1/ svedčilo vlastníctvo iba k výmere XXX m². Nie je pravdivé tvrdenie, že by sa o nehnuteľnosti nestaral, na lúky chodili kosiť. On kosil pozemok odtiaľ, kde je stromček smerom k potoku ešte v roku 2016, keď zomrela jeho mama.

10. Súd zistil, že pôvodne žalobca 1/ pod B5 a žalovaný 1/ pod B1 boli evidovaní ako podielovní spoluvlastníci, každý v podiele X/X-ín účasti k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., pozemkom zobrazeným ako E KN parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², a k nehnuteľnostiam LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., pozemkom zobrazených ako E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m² a parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m². Pri oboch (bola) vyznačená nehodnovernosť údajov, čo bolo oznámené listom Okresného úradu Námestovo, katastrálny odbor zo dňa 1.8.2017 pod P 204/2017. Okrem nich sú ako (spolu) vlastníčky evidované žalobkyne 2/ a 3/ v podiele X/XX účasti a aj žalobca 1/ v podiele X/XX-ina účasti, všetci žalobcovia titulom Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 1D/457/2003, ktorého záznam bol evidovaný pod Z XXXX/XX. Po skončení zápisu poznámky pod č. P XX/XXXX o začatí súdneho konania vo veci určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, t.j. po skončení konania vo veci 1C/34/2017, zostal žalovaný 1/ pod B1 evidovaný ako vlastník sporných nehnuteľností v podiele X/X-ín (na oboch LV č. XXXX a XXXX) a žalobca 1/ už len v podiele X/XX-ina účasti a to na LV č. XXXX pod B2 titulom N. o dedičstve 1D/457/2003 a na LV č. XXXX pod B6 v podiele X/XX-ina účasti titulom kúpnej zmluvy pod V 2216/2017.

11. Zo spätnej identifikácie vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam súd zistil, že E KN parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X (vytvorené od parc. č. XXXX) a parc. č. XXXX boli vytvorené z pk parc. č. XXXX, zapísanej v pk prot. č. XXX k.ú. Q. (neskôr aj hluchý LV č. XXXX), k zápisu na aktuálne listy vlastníctva č. XXXX a č. XXXX došlo až po zápise ZRPS. V podstate išlo aj o nespornú skutočnosť, stranami sporu nerozporovanú v tom, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania boli pôvodne evidované v pk prot. č. XXX k.ú. Q., pod A I., pozemok parc. č. XXXX.

12. Žalobcovia odvodzovali svoje vlastníctvo od ich právneho predchodcu - matky D. Y., rod. J., od ktorej ho nadobudli dedením, titulom Osvedčenie o dedičstve sp. zn. 1D/457/2003, Dnot 238/2003 zo dňa 10.11.2004. Z jeho obsahu vyplýva, že nehnuteľnosti pôvodne vedené na LV č. XXXX, medzi nimi aj sporné nehnuteľnosti, pozemky zobrazené ako parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X pod B1 na meno ešte maloletej poručiťky v X/X-ine, a nehnuteľnosti zapísané na (hluchom) LV č. XXX, v prot. č. XXX pod A.I., r.č. 1, XX-XX, parc. č. XXXX, dom, dvor záhrada, roľa, lúka bez výmery, stav neidentický intravilán, pod B1 na meno poručiťky v X/X-nách účasti, nadobudli žalobcovia 1/ až 3/, každý z nich v X/X-ine podielu poručiťky, t.j. po X/XX-ine (LV č. XXXX) a po X/XX-ine (LV č. XXX).

13. Ich právny predchodca - matka D. Y., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I. XXX, zomr. XX.XX.XXXX nadobudla sporné nehnuteľnosti darom, na základe darovacej zmluvy registrovanej (bývalým) Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod RI 208/80 dňa 30.09.1980. Z jej obsahu vyplýva, že darcovia - R. R., rod. J., D. - D. D., rod. J., R. J. a Z. J. darovali obdarovanej D. Y., rod. J., podiel v rozsahu X/X-ín z nehnuteľností zapísaných v prot. č. XXX k.ú. Q., pod A. I. r.č. 1, dom č. XXX, zo zastavaného pozemku v E KN parc. č. XXXX o celkovej výmere XXX m² a zo záhrady v E KN parc. č. XXXX o celkovej výmere XXXX m², evidované pod P XX/d, XX/e, XX/f, XX.

14. Právny predchodca žalobcov - D. Y. podľa darovacej zmluvy registrovanej Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne, pod RI 1631/91 uzavretej XX.XX.XXXX, darovala svojmu synovi - žalobcovi 1/ dom súp. č. XXX (nové č. XXX) a pozemok parc. č. XXXX - zastavaná plocha o výmere XXX m² k.ú. Q., ktorý pozemok podľa identifikácie parciel je iba časťou pozemno-knižnej parcely XXXX k.ú. Q., evidovanej na poručiťku pod P v podiele X/X-ina účasti, pod A I., r. č. 1, parc. č. XXXX.

15. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca 1/ získal titulom daru dom súp. č. XXX (pôvodne č. XXX) a pozemok E KN parc. č. XXXX, resp. časť parc. pk č. XXXX s výmerou XXX m², od jeho právnej predchodkyne - matky D. Y., v rozsahu X/X-ine a spolu so žalobkyňou 2/ a 3/ aj podiel v rozsahu X/X-ín dedením titulom Osvedčenia o dedičstve 1D/457/2003, Dnot/238/2003.

16. Žalovaný 1/ nadobudol vlastníctvo titulom kúpnych zmlúv a to kúpnej zmluvy uzavretej s predávajúcimi R. R., rod. J., R. J. a D. D., rod. J. dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva pod V 121/2002. Predmetom tejto kúpnej zmluvy bol okrem iných aj prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX a to E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m² a aj E KN parc. č. XXXX - zastavaná plocha o výmere XXX m², spolu v podiele X/X-ín. A napokon vlastníctvo k ďalšiemu podielu o veľkosti X/X-ine po Z. J. nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzavretej s týmto predávajúcim dňa XX.XX.XXXX, ktorej vklad bol povolený pod V 248/2002. Žalovaný 1/ sa tak titulom kúpnych zmlúv stal vlastníkom sporných nehnuteľností E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m², parc. č. E KN parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m² a E KN parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorcia o výmere XXX m² v podiele X/X-ín, teda aj tých, ktoré prestavovali pozemok pod domom, dvorom a záhradu z pôvodnej pk parc. č. XXXX, z pk vložky č. XXX k.ú. Q..

17. Vo vzťahu k žalovanému 2/ mal súd preukázané, že dňa 28.02.2020, t.j. v priebehu tohto konania došlo k uzavretiu Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam medzi žalovaným 1/ ako prevádzajúcim a žalovaným 2/ ako nadobúdateľom, pričom predmetom prevodu boli aj sporné nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXXX a LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., ohľadom ktorej bolo vkladové konanie, začaté na základe návrhu na vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného 2/, prerušené rozhodnutím Okresného úradu Námestovo, katastrálny odbor, Hattalova 367/15, 029 01 Námestovo, zo dňa 13.05.2020, č. V 703/2020 z dôvodu, že k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom prevodu je vyznačená poznámka pod P 46/2020 o začatí súdneho konania pod sp. zn. 5C/39/2019. Vlastníctvo zo žalovaného 1/ na žalovaného 2/ účinne prevedené nebolo, žalovaný 2/ nie je vlastníkom nehnuteľnosti, nesvedčí mu oprávnenie (právo) z vlastníckeho práva, a teda nemá pasívnu vecnú legitimitáciu, preto súd voči nemu žalobu zamietol.

18. Obom duplicitným vlastníkom (žalobcovi 1/ a žalovanému 1/) svedčí právny titul, žalobcovi 1/ darovacia zmluva a Osvedčenie o dedičstve, žalobcom 2/ a 3/ - Osvedčenie o dedičstve a žalovanému 1/ (ako aj žalovanému 2/) - kúpne zmluvy. Vychádzajúc z judikatúry, ktorej aplikácie sa strany sporu dovolávali, sa tak do kolízie dostali dve ústavné hodnoty - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa - žalovaného 1/ a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka žalobcov 1/ a 3/ (a ich právneho predchodcu D. Y., rod. J.).

19. Žalobcovia, predovšetkým žalobca 1/ sa bránili riadnym právnym nadobúdacím titulom, od ktorého odvodzovali svoje vlastníctvo, a napokon v dôsledku ktorej skutočnosti bola pôvodne vyznačená aj duplicita, t.j. nehodnovernosť vlastníctva vo vzťahu k žalobcovi 1/ a žalovanému 1/.

20. Žalovaný sa bránil tým, že sporné nehnuteľnosti nadobudol dobromyseľne v rokoch 2001 a 2002 na základe kúpnych zmlúv od ich vlastníkov, ktorí boli riadne evidovaní na príslušných listoch vlastníctva, žalobca 1/ a aj ostatní žalobcovia sa nedomáhali svojho práva počas prebiehajúcej ROEP, domáhať sa ho začali až s odstupom 16 rokov. Obe strany sporu zároveň poukazovali na rozsiahlu európsku judikatúru a judikatúru slovenského a českého ústavného súdu o zachovaní maxima práv.

21. Vo vzťahu k času nadobudnutia nehnuteľnosti žalovaným 1/ súd výsluchom žalobkyne 3/ zistil, že žalovaný 1/ nadobudol nehnuteľnosti v čase, keď matka žalobcov žila (zomrela 10.10.2003) a bola zapísaná ako výlučný vlastník na príslušnom liste vlastníctva, z ktorého dôvodu nebolo žalobkyňi 3/ zrejmé, ako v tom čase mohlo dôjsť k zápisu žalovaného 1/ ako vlastníka, keď evidencia svedčila práve ich matke. Žalovaný 1/ potvrdil, že v čase, keď matka žalobcov bola zapísaná na liste vlastníctva, bola evidovaná ako D. J. - neznámy vlastník a nie ako D. Y., rod. J.. Vychádzajúc z objektívnej skutočnosti, že matka žalobcov a matka žalovaného 1/ boli sestry (o čom svedčí nielen tvrdenie žalobcov ale aj žalovaných a z toho, že rodina žalovaných bola jednou z najbližších rodín, keď matka žalobcov D. Y. mala krátko pred svojou smrťou navštíviť tetku D. - D. D. - matku žalovaného 1/) je len ťažko uveriť tomu, že žalovaný v čase nadobúdania nehnuteľnosti nemohol zistiť a získať vedomosť o tom, kto je evidovaný výlučný neznámy vlastník D. J., keď aj matka žalovaného 1/ mala rodné priezvisko J., t.j. mala zhodné

rodné priezvisko ako matka žalobcov a takto boli obe evidované ešte ako maloleté spoluvlastníčky pod B XXd/ a B XXa v prot. č. XXX k.ú. Q., ku ktorým sa v čase prevodu vlastníctva vyhotovovala identifikácia parciel (nehnutelnosti boli evidované na tzv. hluchých listoch vlastníctva). Zidentifikovať neznámeho vlastníctva mohol o to viac, ak nadobúdal nehnuteľnosti - chalupu a dvor, ktoré podľa výpovedí svedkov (ním navrhnutých) patrila rodine Y., čo rešpektovali. Preukazuje to nielen výpoveď svedkyne F. Y. (sestry žalovaného 2/), ktorá potvrdila, že pred 11-12 rokmi (t.j. v období rokov 2008 -2009) na sporné pozemky chodili s rodičmi hrabať, kosili aj záhradu, kde mal žalobca 1/ chatu a dvor a hrabal sa aj svah dolu, kde je nejaký potok. Chalupa a dvor boli vždy žalobcu (vraveli to jej rodičia a aj ujovia). Svedok Y. R. potvrdil, že pokiaľ ide o chatu ako deti tam nesmeli chodiť, nebolo to ich, má na mysli chatu a pozemky okolo nej, toto rešpektovali. Tento svedok napokon potvrdil, že sa prevodmi nedotkli pozemkov okolo chaty a chaty žalobcu (toto sa ukázalo nepravdivé), čo len preukazuje na úmysel prevodu, že do neho nemali byť pojaté pozemky okolo chalupy - domu a pod ním a samotný dom). Svedkyňa R. R. vypovedala, že babka vždy hovorila, že žalobcovi 1/ podpísali dom, dvor a nie záhradu. Rodina žalovaného potom musela mať vedomosť o tom, čo patrí a čo užívaný žaloba 1/, resp. patrilo jeho právnej predchodkyňi R. Y., rod. J. (dom, dvor, záhrada okolo nej).

22. Z tvrdenia žalovaného 1/ pritom vyplýva aj to, že vedel kde sú situované pozemky, ktoré kúpnyimi zmluvami nadobúdal, t.j. že pozemok zobrazený ako parc. č. XXXX je pozemkom nachádzajúcim sa pod chalupou a jeden pozemok zobrazený ako XXXX/X, alebo XXXX/X by sa mal nachádzať nad chalupou. Napokon, vychádzajúc zo situácie širších vzťahov obsahujúcej satelitný pohľad a obhliadky je zrejmé, že pozemok zobrazený ako parc. č. XXXX/X sa nachádzal nad chalupou (aktuálne splanierovaná časť pozemku a časť tvoriaca strmý breh), pozemok zobrazený ako parc. č. XXXX/X predstavuje pozemok nachádzajúci sa pred chalupou, na ktorom je v jeho hornej časti vybudovaný altánok a krb, prístup k chalupe a odstavná plocha pre vozidlá s tým, že po jeho ľavej strane smerujúcej k lesu, sa táto parcela zvažuje. A pozemok zobrazený ako parc.č. XXXX predstavuje časť tvoriacu prístupovú cestu a časť, ktorá smeruje od cesty, vedúcej ku chalupe, viac nadol (smerom ku potoku).

23. Žalovaný 1/ teda už v čase nadobúdania vlastníctva kúpnyimi zmluvami vedel, že chalupa a dvor patria rodine žalobcov (hlavne žalobcovi 1/, ktorý nehnuteľnosť získal do daru, rekonštruoval a o pozemky sa jemu vlastným spôsobom staral). Už pri nadobúdaní nebol dobromyseľný a dobromyseľným sa nemohol stať ani neskôr, jeho nedobromyseľnosť sa v priebehu rokov žiadnym spôsobom nemohla zmeniť na dobrú vieru práve pre to, že vedel, že nadobúda niečo (minimálne dom, dvor, záhradu), o čom jeho rodina vedela, že patria žalobcovi 1/ (a jeho právnenmu predchodcovi), a tejto svedčil zápis nadobúdaných nehnuteľností v podobe evidovania vlastníctva na neznámeho vlastníka, ktorým bola označená jeho tetka a matka žalobcov D. Y., rod. J..

24. A napokon vedel aj to, že nadobúdajúc aj tie nehnuteľnosti, ktoré žalobca 1/ v predchádzajúcich rokoch, t.j. pred ich nadobudnutím žalovaným 1/, užíval. Jeho vedomosť preukazuje záznam o poistnej udalosti zo dňa 10.05.2000, z obsahu ktorého je zrejmé, že kľúče od poistenej nehnuteľnosti sa mali nachádzať u žalovaného 1/. A práve žalovaný 1/ ako to vyplýva zo zápisnice o výsluchu zo dňa 03.05.2001 pred OO PZ v Námestove mal oznámiť žalobcovi 1/ vlámanie do drevenice (chalupy). Aj svedkyňa R.. D. P. vypovedala, že v 90-tych rokoch chalupu zničili a rozkradli vandali, nejaké hnutelné veci uskladnili u žalovaného 1/.

25. Žalobca 1/ a jeho rodina, pritom pozemky, chalupu a dvor užívali aj po tom, čo vlastníctvo k nim mal nadobudnúť žalovaný 1/ (t.j. po roku 2002), o čom svedčí výpoveď svedka B. Q. - dom prerobili najskôr na prvú chatu, tá bola poškodená, preto sa prestavala do druhej chaty, najskôr sa však upravilo okolie, vybudovala sa prístupová cesta, aby sa mohli dostať stroje, pozemok sa odvodnil, vyrúbali sa dreviny, povýšovali sa korene, výpoveď svedkyne R.. D. P., ktorá potvrdila pozemok museli najskôr vyčistiť a vybudovať spevnenú prístupovú cestu, bol v svahovitom teréne, porastený náletovými drevinami, na pozemok naviezli 30 - 40 fúr hlíny. Svedkovia L. Q., B. Q., L. Y., T. Y. potvrdili, že v čase, keď chodili pracovať na chalupu žalobcu 1/, čo bolo pred 10-11 rokmi, t.j. v rokoch 2009 - 2010, v okolí nikoho nevideli kosiť, možno tak dolu okolo potoka. Pozemok bol zarastený malinami, tŕňmi, náletovými drevinami a kríkmi, vypíľovali, čistili to okolo celého pozemku a chaty, robili sa terénne úpravy. Pozemok bol svahovitý, chodilo sa tam na koni, vynášalo sa všetko rukami (dosky materiál) až keď sa poopravovala cesta, vozilo sa autom. A ich výpovede potvrdzujú aj fotografie.

26. Za žiadnych okolností sa potom žalovaný 1/ v čase uzavretia kúpnych zmlúv pod V 121/02 dňa 6.9.2002 a pod V 248/02 dňa 28.3.2003 nemohol stať dobromyseľným nadobúdateľom a dobromyseľný nemohol byť ani v čase, keď mu už svedčil zápis vlastníctva titulom uzavretých zmlúv. Zmluvy na základe ktorých nadobudol vlastníctvo sú neplatné podľa § 39 OZ, keďže scudzitelia (prevodcovia) prevádzali vlastníctvo k veci (nehnuteľnostiam), ktoré im v čase uzavretia kúpnych zmlúv nepatrilo, neboli vlastníkmi prevádzaných nehnuteľností z dôvodu, že tieto skôr previedli na matku žalobcov D. Y., rod. J. darovacou zmluvou uzavretou 18.01.1980, registrovanou pod RI 208/80. Podpisy právnych predchodcov žalovaných boli riadne overené na matrike (miestnym národnom výbore), darovacia zmluva obsahuje označenie darcov, obdarovanej, predmet daru a vyhlásenie obdarovanej, že dar s vďakou prijíma. Zmluva má teda všetky náležitosti právneho úkonu a považuje sa za platnú podľa § 37 OZ a aj za účinnú, nakoľko bola registrovaná príslušným Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne dňa 30.09.1980, pod RI 208/80 v súlade s vtedy platnými predpismi - zákonom č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností účinný do 01.01.1993 a vyhláškou na jeho vykonanie 23/1964 Zb.. Súd nezistil ani to, že by pri jej uzavretí malo dôjsť k podvodu (ako to tvrdila strana žalovaných), pretože podpisy prevodcov boli riadne overené, dokonca aj na Mestskom národnom výbore v P., kde žil Z. J.. Skutočnosť, že žalovaní nemali vedomosť o uzavretí darovacej zmluvy ešte ich právnymi predchodcami, resp. nemali vedomosť o tom, či ich právny predchodca zmluvou disponuje nespôsobuje jej absolútnu neplatnosť.

27. Je síce pravdou, že aj rodina žalovaných nehnuteľnosti obhospodarovala, čo potvrdil aj žalobca 1/, avšak ich obhospodarovanie (užívanie) bolo preukázané v iných častiach, t.j. pozemky, ktoré sa nachádzajú nižšie smerom ku potoku, čo potvrdili opäť nielen svedkovia vypočutí na návrh žalobcov (Q., Q., Y.), ale aj svedkovia vypočutí na návrh žalovaných (svedok R.. Y. R. potvrdil, že užívali pozemky, ktoré sa nachádzali od konca záhrady, na ktorej sa nachádzala zdevastovaná chata žalobcu, pod a nad chatou (táto časť sa ukázala nepravdivá). Všetkých výpovediam zodpovedajú aj mapy (situácia) širších vzťahov. Ak aj pokosili okolie domu žalobcov (ako vypovedala svedkyňa F. Y.) z dôvodu, že obhospodarovali pôdu - trávnatý porast v okolí, nemožno založiť na tom vlastníctvo a ani dobrú vieru, ako predpoklad vydržania vlastníctva, keďže existovala vedomosť o tom, že chalupa, dvor a záhrada má patriť žalobcovi 1/ a jeho rodine.

28. V neposlednom rade treba uviesť, že pôvodné užívanie pozemkov strojmi vylučoval ich svahovitý charakter potvrdenými predloženými fotografiami a výpovedami svedkov - svedok B. Q., Q., Y., ktorí potvrdili, že v čase budovania prestavby domu, išlo o pozemok, ktorý museli najskôr vyčistiť, vybudovať (rozšíriť cestu) až potom sa mohlo budovať.

29. Dokazovaním súd nezistil ani to, že by žalobca 1/ mal byť nedbalým vlastníkom z dôvodu, že v období od nadobudnutia nehnuteľností (aj v čase, keď ju nadobudol žalovaný 1/) chalupu rekonštruoval a ako sám žalobca 1/ uviedol, v tom čase staval rodinný dom, veľa peňazí nemal, avšak jeho rodina chcela, aby pôvodný rodinný dom dal do poriadku. Staral sa spôsobom jemu vlastným. Začal s prestavbou, úpravami okolia, čo opäť preukazujú fotografie, aktuálny stav nehnuteľností a v neposlednom rade aj výpovede žalovaných. Skutkové okolnosti prípadu nepotvrdili, že by žalobca 1/ (a ostatní žalobcovia) boli nedbalí vlastníci.

30. Zhrnúc vyššie uvedené, majú na zreteli racionálne a predovšetkým spravodlivé usporiadanie vzťahov medzi stranami sporu, súd potom žalobe v celom rozsahu vyhovel. Mal totiž preukázané, že žalobcovia dedením po svojej matke D. Y., rod. J., titulom Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 1D/457/2003, Dnot 238/2003 nadobudli vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam o veľkosti X/X-ín, t.j. každý po X/XX-ine, keď pred nimi ich právny predchodca nadobudol vlastníctvo v rozsahu X/X-ín účasti na sporných nehnuteľnostiach darom od jeho súrodencov a pôvodných pozemno-knižných vlastníkov. Posúdiac skutkový stav potom súd priznal ochranu vlastníckemu právu pôvodného vlastníka a určil, že žalobcovia 1/ až 3/, každý z nich sú (spolu) vlastníkmi dotknutých nehnuteľností v podiele X/XX-Q.asti, keď doteraz im svedčí zápis spoluvlastníctva, pre každého X/XX-ine, spolu sú teda vlastníkmi k dotknutým nehnuteľnostiam v celosti $(X/XX \times 3 = XX/XX + 3 \times 1/18 = 3/18, 15/18 + 3/18 = 18/18)$.

31. Pokiaľ ide o prehlásenie pôvodnej darykyne R. R., ktorá mala byť zmluvnou stranou darovacej zmluvy, registrovanej pod RI 208/80, toto možno považovať za účelové. V prípade, ak obsah darovacej zmluvy neodzrkadľoval jej skutočnú vôľu, menovaná mala od roku 1980 dostatok času na to, aby tento stav dala do súladu a domáhala sa právnymi prostriedkami (žalobou) jeho nápravy. Odstupom niekoľkých desiatok rokov (XX rokov), keď samotný účastník právneho úkonu je vo vyššom veku (XX) a ostatní z nich nežijú,

a po tom, čo zmluva bola riadne registrovaná, možno len ťažko z čestného prehlásenia usudzovať na skutočnú vôľu prevodcov. Ako už súd konštatovali vyššie, neplatnosť prevodnej (darovacej) zmluvy nezistil. Podpisy prevodcov boli overené pred vtedy príslušnými orgánmi.

32. Súd zistil, že žalobcovia majú vo veci naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c/ CSP vzhľadom na to, že žalobca 1/ bol v čase podania žaloby evidovaný ako duplicitný podielový spoluvlastník, pričom v poznámke príslušných listov vlastníctva, na ktorom sú evidované sporné nehnuteľnosti, bola vyznačená poznámka o nehodnovernosti údajov - právo k pozemkom je spochybnené. Žalovaný 1/ je evidovaný na týchto listoch vlastníctva pod B1 v podiele X/X-in, pričom pri jeho zápise bola poznámka v rovnakom znení. Žalobcovia 1/ a 3/ preto majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože ich právo (právne postavenie týkajúce sa ich vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam) je neisté, keďže ako vlastník rovnakého spoluvlastníckeho podielu bol pri podaní žaloby evidovaný aj žalovaný 1/. K odstráneniu duplicity došlo až po výmaze poznámky, v dôsledku právoplatného skončenia konania 1C/34/2017, čo ale právnu neistotu žalobcov vzhľadom na existenciu darovacej zmluvy registrovanej pod RI 208/80, neodstránilo. Žalobcovia 1/ a 3/ majú preto naliehavý právny záujem.

33. Právne posúdenie veci súd založil na ust. § 37 OZ § 39 OZ, § 123 OZ, § 126 OZ, § 129 OZ.

34. O nároku na náhradu trov konania v pomere medzi žalobcami 1/ až 3/ proti žalovanému 1/ súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a z dôvodov podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže mali plný úspech vo veci.

35. O nároku na náhradu trov konania v pomere medzi žalobcami 1/ až 3/ proti žalovanému 2/ súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP, keď vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa danej veci. Súd vychádzal z toho, že v priebehu konania došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu žalovaného 1/, za ktorej situácie žalobcovia (aj z opatrnosti) navrhli vstup žalovaného 2/ do konania. Vzhľadom na to, že správne konanie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti, začaté na základe právneho úkonu uzavretého v priebehu tohto konania, bolo prerušené, teda k zavŕšeniu právneho úkonu ku dňu vydania rozhodnutia vo veci samej, nedošlo, t.j. účinne nedošlo k prevodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam zo žalovaného 1/ na žalovaného 2/, musela byť žaloba v konečnom dôsledku zamietnutá. Práve v týchto okolnostiach danej veci súd vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktorého inak plne úspešnému žalovanému 2/ nárok na náhradu trov nepriznal.

36. O výške nároku na náhradu trov súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník § 262 ods. 2 CSP.

37. O nároku na náhradu trov štátu súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 259 CSP a štátu priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %. Trovy štátu predstavujú trovy dokazovania formou obhliadky na mieste samom v celkovej výške 2,64 eur, ktoré neboli kryté zloženou zálohou a boli uhradené štátom z jeho rozpočtových prostriedkov. Súd preto rozhodol tak, že štát má nárok na ich náhradu proti strane, ktorá vo veci úspech nemala.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.